

Dagmar Lesáková

PRÍČINY A VÝCHODISKÁ GLOBÁLNEJ FINANČNEJ A HOSPODÁRSKEJ KRÍZY

Abstract: *The aim of the present paper is searching for answers to the following three questions: firstly, what are the sources of the origin of the current financial crisis?; secondly, what are the areas in which the economic science helped, and where did it fail to offer opinions on causes of the crisis and possible solutions of overcoming it; and thirdly, how is the economic environment perceived in the Slovak Republic on the basis of economic sentiment indicator? Economists obviously neglected the first signals of the world financial and economic crisis and considerably underrated both its global scale and consequences. The aim of the paper is to investigate also the reasons for these failures.*

Key words: *economic science, economic sentiment indicator, economic environment, global financial crisis*

JEL: B 22, G 15

Úvod

V súčasnosti sme svedkami jednej z najťažších a najhlbších svetových finančných a hospodárskych kríz. Najvýznamnejšie ekonomiky sveta (ako USA, Čína, India, Japonsko, Nemecko, Veľká Británia a ďalšie) sa nachádzajú v hlbokoj recesii a medzi finančnými inštitúciami vládne značná nedôvera. Rýchlosť, s ktorou sa kríza rozšírila a zachvátila finančné a tovarové trhy, nastoľuje otázku jej príčin a východísk riešenia. Medzinárodný menový fond predpokladá, že svetová ekonomika poklesne v roku 2009 o 1,3 %, zatiaľ čo rozvinuté krajiny majú zaznamenať prepad až o 3,8 %.

V nasledujúcom texte sa budeme zaoberať hľadaním odpovedí na otázku príčin a východísk globálnej krízy.

1 Niekoľko poznámok k príčinám finančnej krízy

Pre obdobie po roku 2000 bol síce charakteristický pomerne rýchly rast globálnej produktivity (a na tomto zdravom základe bola založená i značná časť prírastku globálneho HDP), ale nepomerne rýchlejšie rástlo množstvo peňazí v ekonomike. Tento nepomer kľúčových makroekonomických veličín v dosiaľ nevidaných rozmeroch logicky vytváral priestor pre špekulatívne nafukovanie radu cenových bublín – hlav-